

SKARPA RYSKA KRAV PÅ SNABB ANDRA FRONT FÖR "SEGER I ÅR"

Fest för Stina i Snugge,
 hon som 'sjongde' så bra.

BALKANINVASION VÄNTAS I BERLIN

USA-DELEGAT TILL SOVJET

Röda armén tränger fram vid Charkov

I Moskva antydes att sovjet är villigt att medverka vid en tre-maktskonferens för att dryfta efterkrigsplanerna. Nya starka krav på en snabb andra front framföres från rysk sida i anslutning till Quebecmötet. Man begär i Moskva att England och U. S. A. skall igångsätta ett avgörande anfall i väster för att "säkra segern redan i år".

Berlin diskuterar nu ingående möjligheterna för en allierad invasion på Balkan. Man tror att de allierade redan under hösten kan komma att söka erövra brohuvuden för ett avgörande fälttåg i vör.

Den ryska offensiven öder om Charkov fortsätter, och sovjettrupperna har ytterligare pressat ihop den öppning som återstår för de tyska styrkorna i Charkov, meddelar Moskva.

Det tyska flygvapnets generalstabschef, generalöverste Jeschonek, har avlidit efter en svår sjukdom.

Krisen i Danmark väntas kulminera under lördagens lopp. Under hela fredagen pågick de stora förhandlingarna på Christiansborg. Riksdagens samsambetsutskott sammanträdde åter på lördagen, och då har den tyske befälhavaren, dir Best, ny audiens hos kung Christian. Det bekräftas att streikhöjden snart ska över

Bibliotekarierna önskar konsekventa myndigheter

Biblioteksinspektör K. J. Osterberg från Köping tar sig ett ögonbry i en värdens förhandlingar.

Sveiges allmänna biblioteksförning inledde på fredagen sitt femte i Uppsala. Ett rekordstort antal deltagare hade mött upp, och med särskild glädje välkomnades representanter från Danmark och Norge. Aktuella läroplaner debatterades, och man ansåg särskilt att en ny biblioteksreform var nödvändig. Denna bör komma med snabbast möjliga förhållning på tjänstemännens kompetens, och det som bör den svenska maximeringen av statens ansvar under övervakning. Biblioteksinspektörerna utvärderade läroplanerna är mycket dåliga, men sedan i följande presentation sina kompis krav bör de också vara konsekventa i sin utvärdering av läroplanerna. Se sidan fyra, spalt fyra.

Best i ny audiens hos kung Christian

Den politiska krisen i Danmark väntas nå sin kulmen under veckoslutet. De allvariga förhandlingarna i Köpenhamn ärf av underrättelser om oro runtom i landet.

Riksdagsrepresentanterna för de fem samarbetande politiska partierna började enligt meddelande från Köpenhamn sina förhandlingar kl. 12 på dagen. Arbetet fortsatte hela eftermiddagen och kvällen under olika mer, såsom gruppen, sammantals med ministrarna, med nio minuter skottet och en hal timme andra utvalda resultatet är ännu ingenting i

Till vänster minnesstenen över den fiolspelande "Stina i Snugge". Till höger ligger Värendsvinnor ned en ljungskrans vid stenen. Där under några av festdeltagarna, i mitten furst Bercky och Christina Nilsson gudsdotter, Kristina von Gedde.

Hälsningarna av Christina Nilsson följde blev på fredagen, födelagsdagen, framt med vackra blommor, även i Värendsvinnor, där hon var född, som i Växjö, där hon utövade sina dagar, 78 år gammal. Bland annat var det gudstjänst i Värendsvinnor nya kyrka, och där predikade biskop Brilioth. Tempel var fylt till sista plats av både besökare och främlingar, och bland de nämnda märkte man också Bagge, Musikaliska skolas rektor i regeringrådet Thulin, läroplanens för musikhistoriska museet professor Nordlind, överintendent Wettergren m. fl. Många släktingar till Christina Nilsson hade mött upp.

Se sidan nio, spalt tre.

Makar dödade, gasförgiftning.

JONKÖPING, fredag. Två makar, maskinisten Anton Sandberg och hans hustru, anställda på fredagskvällen döda i sin bostad i Jonköping. Vid polisanmälan visade det sig att de mördats genom gasförgiftning.

Olyckan inträffade under badning i badstugans gemensamma badrum, som är beläget i källaren, och uppbyggd av en fastställare till de om-

Finsk fredsvädjan till Ryti för uppgörelse med Sovjet

PÅVEN BLAND 'BOMBOFFREN.'

Den Helige Fadern utdelar den apostoliska välsignelsen åt de av bomb-

Femtital namn i olika partier har uppvaktat.

Enligt meddelande från Helsingfors har president Ryti på fredagen uppvaktats av en delegation med representanter för olika politiska riktningar, vilken överlämnat en skriftlig vädjan, undertecknad av ett 50-tal framstående personer, där man begär bestämda åtgärder från finsk sida för att pröva möjligheterna att uppnå separاتفred med Sovjet.

[Dagens Nyheter, lördagen den 21 Augusti 1943, s. 1:]

Finsk fredsvädjan till Ryti för uppgörelse med Sovjet

Femtital namn i olika partier har uppvaktat.

Enligt meddelande från Helsingfors har president Ryti på fredagen uppvaktats av en deputation med representanter för olika politiska riktningar, vilken överlämnat en skriftlig vädjan, undertecknad av ett 50-tal framstående personer, där man begär bestämda åtgärder från finsk sida för att pröva möjligheterna att uppnå separatfred med Sovjetunionen. Enligt en uppfattning som lär vara mycket utbredd inom ifrågavarande kretsar skulle en sådan fredsaktion förutsätta ombyte i första hand på statsministerposten. Som lämplig regeringschef utpekas då statsrådet Paasikivi.

Som tidigare meddelats sammanträder riksdagen omedelbart efter månadsskiftet, och det har utlovats att de utrikespolitiska frågorna då skulle diskuteras i samband med att folkrepresentationen orienteras om läget. Om detta sammanträde blir offentligt är emellertid ovisst. Väntar regeringen skarpa meningsbrytningar vill den antagligen så långt möjligt göra förhandlingarna hemliga. Tidigare under kriget har ibland en mellanväg begagnats, nämligen att censurera referaten.

[Dagens Nyheter, söndagen den 22 Augusti 1943, s. 1:]

Finlands gräns från 1939 förhandlingsbas med Sovjet förslag i vädjan till Ryti

De ledande med från svenskarna och arbetarna.

Det enda som ännu sent natten till söndagen släppts ut från Helsingfors om den vädjan till president Ryti angående undersökning av separatfredsmöjligheterna som ett antal bemärkta personer ingivit var följande meddelande från United Press Helsingforskorrespondent:

Den 20 augusti hade en deputation, bestående av statsdirektör J. V. Keto, professor Ragnar Furuholm och överdirektör Mauno Pekkala, företrädare hos republikens president och överlämnade en skrivelse berörande Finlands utrikespolitik, undertecknad av 33 kända medborgare ur olika partier. I skrivelsen uttalas önskemål att statsledningen måtte undersöka möjligheterna att trygga landets frihet, självständighet och fred. Vidare uttalas förhoppningen bevarandet av goda relationer med Förenta staterna.

*

Huruvida den finska allmänheten fått reda på ens så mycket som återfinns i

ovanstående ofullständiga meddelande är ännu oklart.

*

Den skrivelse som överlämnades till president Ryti var, enligt vad Dagens Nyheter erfar, mycket hovsam i tonen, men i sak överensstämde den med socialdemokratiska partistyrelsens uttalande i våras. Undertecknarna, som representerar samtliga partier utom I.K.L, framlägger ett direkt förslag att underhandlingar må igångsättas för uppnående av separatfred med Sovjet. Det betonas att förhandlingar naturligtvis inte kan föras på vilka villkor som helst. De måste gälla en hedersam fred, en fred som säkerställer landets självständighet, tryggar gränserna och ger Finland möjlighet att utveckla sitt demokratiska stats- och samhällsskick. Initiativtagarna rekommenderar den historiska gränsen från tiden före vinterkriget såsom förhandlingsbas.

Utom medlemmarna i den ovannämnda deputationen återfinns bland undertecknarna från svenska folkpartiet bland andra partioordföranden Ernst von Born, vidare riksdagsmännen Österholm, Estlander, Fritsch och Törngren. Socialdemokraterna representeras av bl. a. hrr Voionmaa och Kilpi, agrarpartiet av Hannula och Heljas.

Bland undertecknarna finns sålunda praktiskt taget hela svenska folkpartiets ledning. Bland socialdemokraterna lägger man märke till hr Voionmaa, ordförande i riksdagens utrikesutskott, och det socialdemokratiska huvudorganets redaktör Kilpi.

[Dagens Nyheter, söndagen den 22 Augusti 1943, s. 22:]

P.S.

"Fredsvädjan innebär ej angrepp på regeringen"

FRÅN DAGENS NYHETERS SPECIELLE KORRESPONDENT.
HELSINGFORS, lördag.

U.P. Den medborgaraktion som tagit sig uttryck i att 33 framstående personer inom finskt politiskt liv, varav 21 är riksdagsmän, har uppvaktat republikens president med en skrivelse, har genom att delvis vilseledande referat publicerats i den rikssvenska pressen väckt mycket blandade känslor i Helsingfors också bland skrivelsens undertecknare.

Dessa framhåller att skrivelsen inte är avsedd som ett angrepp mot den sittande regeringen, utan man önskar endast att denna måtte undersöka alla möjligheter som kan utnyttjas till Finlands fördel så att landet kan få en fred som motsvarar finska folkets önskemål. Skrivelsen är därför att betrakta som ett stöd för regeringen och ett bevis för att landets medborgare med den vakenhet som tillkommer ett demokratiskt land följer med landets politik och hyser ett djupt intresse för dess framtid. Skrivelsen nämner inte ett ord om önskvärldheten av ett regeringsskifte. Statsrådet Paasikivi befinner sig inte bland undertecknarna och dementerar bestämt alla de spekulationer som gjorts kring hans person i detta sammanhang.

Skrivelsen kan jämföras med de hänvändelser och resolutioner som gjorts vid flera

tillfällen under innevarande år. Från socialdemokratiskt håll har man upprepade gånger framhållit det önskvärda i att undersöka möjligheterna att dra Finland ur kriget, men lika litet nu som någonsin har man pläderat för en fred till varje pris. Likaså har man uttalat önskemål om förbättrade relationer till U. S. A. både i dessa resolutioner och i pressdiskussionen. När det i skrivelsens början heter: "Vårt folk har inte velat ha del i stormakternas inbördes uppgörelse utan har varit berett att göra sina tunga offer endast för syften som ur dess egen synpunkt sett varit ovillkorligen nödvändiga och oundvikliga" så är också dessa synpunkter som framförts i Finland under hela det pågående kriget också från regeringsmaktens sida. "Då riksdagen på självständighetsdagen 1941 med vårt land kunde återförena huvuddelen av de områden som avträts genom freden i Moskva hade genom denna åtgärd vårt folks förhoppning blivit uppfylld", heter det på ett annat ställe i skrivelsen.

Brita Gustafsson.

*

Ovanstående artikel intelefonerades till Stockholm mycket sent natten till söndagen och har uppenbarligen genomgått kraftig och långvarig behandling i censuren. De kommentarer som korrespondenten tillåtits göra går som synes i de spår som från officiellt finskt håll alltid följts så snart det gällt den ömtåliga separاتفredsfrågan, och flera av problemets kärnpunkter har icke berörts.